

Wita Szulc
Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa
im. Witelona w Legnicy

W dążeniu do uznania terapii przez sztukę za naukę.

**Czego biblioterapeuci mogą
nauczyć się od muzykoterapeutów?
Wnioski z 4. Międzynarodowego
Kongresu z cyklu *Mozart i Nauka*,
poświęconego interdyscyplinarnym
badaniom nad zastosowaniem
muzyki w medycynie i terapii.
8–10 listopada 2012 r., Krems (Austria)**

Badania naukowe nad terapeutycznym działaniem muzyki są dużo bardziej zaawansowane niż badania nad wpływem lektur dobranych przez biblioterapeutę na czytelnika. Tymczasem bez mocnych argumentów przemawiających za celowością włączania zarówno muzyki, jak i odpowiednio dobranych lektur do procesu leczenia i dochodzenia do zdrowia trudno oczekiwać, by lekarze traktowali muzykoterapeutów i biblioterapeutów jako partnerów w klinicznych zespołach terapeutycznych.

Zagadnieniem leczniczego wpływu muzyki, włączania muzykoterapii do różnych dziedzin medycyny, począwszy od opieki prenatalnej, a skończywszy na opiece paliatywnej (terminalnej), od wielu lat zajmuje się organizacja o światowym zasięgu pod nazwą International Music Medicine. Zrzesza ona nie tylko wykwalifikowanych (to jest po studiach wyższych z muzykoterapii) muzykoterapeutów, ale również lekarzy, często z tytułami profesorskimi, głównie anestezjologów i kardiologów, którzy stosują tę metodę i swoimi badaniami potwierdzają korzystny wpływ muzyki na pacjentów. W upowszechnianiu ich osiągnięć, oprócz artykułów

w czasopismach naukowych, dużą rolę odgrywają specjalistyczne kongresy. Do takich należy organizowany co 2 lata w Krems nad Dunajem kongres *Mozart i Nauka*. Na 4. Kongresie – w roku 2012 – zaprezentowano 23 referaty, 21 posterów (plakatów) i przeprowadzono 20 warsztatów. To niewiele w porównaniu ze światowymi kongresami muzykoterapii, w których zazwyczaj uczestniczy od tysiąca do dwóch tysięcy muzykoterapeutów – ale kolejny taki kongres odbędzie się także w Krems, na Uniwersytecie Nauk Stosowanych, w roku 2014. Austria bowiem, obok Anglii, jest liderem europejskiej muzykoterapii – austriackie Stowarzyszenie Muzykoterapeutów w roku 2009, przy okazji Zgromadzenia Ogólnego EMTC (European Music Therapy Committee) we Wiedniu, obchodziło 50. rocznicę zainicjowania regularnych studiów z muzykoterapii w tym kraju.

Pośród wymienionych prezentacji moją uwagę zwróciły z jednej strony te, które demonstrowały badania nad efektywnością muzykoterapii, prowadzone metodą EBM (*evidence based medicine* – medycyna oparta na dowodzie), analogiczne do badań stosowanych w medycynie¹, z drugiej zaś te, które uwzględniały emocje i czynnik estetyczny, na przykład reakcje mózgu na *V Symfonię* Beethovena, *Dla Elizy* tegoż kompozytora i walc Chopina „Tristesse”² jako antidotum na depresję.

Przypomnijmy w tym miejscu, że toruński Ośrodek Czytelnictwa Chorych i Niepełnosprawnych opracował przed laty zestawy książek odpowiednich dla chorych na serce, a konsultantem tej publikacji był lekarz anestezjolog i muzykoterapeuta Maciej Kierył.

Wśród wystąpień kongresowych nie zabrakło takich, które muzykoterapię praktyczną umiejscawiały na szerokim tle badań kulturowych, etnograficznych i społecznych. Warto też zauważyć, że obrady Kongresu otworzył deputowany, czyli poseł do parlamentu z Dolnej Austrii, w której leży miasto Krems, Wolfgang Sobotka, podkreślając znaczenie muzyki i muzykoterapii w polityce zdrowotnej kraju.

Niżej podpisana zaprezentowała na Kongresie plakat, opracowany wspólnie ze swoją magistrantką z Uniwersytetu Wrocławskiego, Natalią Bury, poświęcony wpływowi aktywności muzycznej na poczucie własnej wartości i umiejętności komunikacyjne.

Muzyka jest uniwersalnym środkiem komunikacji międzyludzkiej, badania nad jej wpływem prowadzone w różnych krajach mogą być porównywalne. Inaczej przedstawia się sprawa z wpływem literatury pięknej na czytelnika, można by jednak pokusić się o badania porównawcze nad organizacją czytelnictwa chorych (biblioteki szpitalne) i recepcją arcydzieł literatury światowej w poszczególnych krajach i byłby to duży krok naprzód w kierunku traktowania biblioterapii jako nauki.

¹ Prof. dr T. Hillecke, What do we really know from research? Dr P. Kern, Making sense of Evidence Based Practice; recommendations for early childhood Music Therapy? Prof. dr G. Gartlehner, What is Evidence Based Medicine.

² A. Altorfer, Emotions in music of Chopin's *Tristesse* are modulated due depression.